

1. Samenvatting voorstel

In deze stand van zakennotitie wordt de voortgang en stand van zaken van het Veilige Publieke Taak (VPT) project weergegeven. In het najaar 2016 stopt deze aanpak.

Het Dagelijks Bestuur vraagt de projectleider een afrondingsdocument op te stellen waarin de initiatieven geborgd worden. Het afrondingsdocument kan dan worden overgedragen aan de gemeenten en andere participanten van de Join the Club bijeenkomsten.

De politie zal monitoren of VPT-maatregelen van invloed zijn op de bereidheid tot aangifte.

2. Algemeen

Onderwerp:	Veilige Publieke Taak	Opgesteld door:	R. Hessels (Gemeente Gouda)
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum	30 juni 2016
Agendapunt:	B.12	Bijlage(n):	1
Portefeuille:	M. Schoenmaker (DB) R. Bitter (VD)	Status:	Informerend
Vervolgtraject besluitvorming:	-	Datum:	-

3. Toelichting

Sinds medio 2014 heeft de Veiligheidsregio er een taak bij; Veilige Publieke Taak (VPT). In het najaar 2016 stop deze aanpak.

Wat houdt Veilige Publieke Taak ook al weer in?

Medewerkers met een publieke taak krijgen geregeld te maken met agressie en geweld tijdens de uitvoering van hun werkzaamheden. Ze hebben vaak te maken met verbaal of fysiek geweld. Ze worden uitgescholden, bespuugd of zelfs geslagen. Ook kan het voorkomen dat ze worden bedreigd met geweld. De gevolgen daarvan raken niet alleen de medewerker, maar brengen ook de adequate uitvoering van deze taak, zoals hulpverlening, toezicht en dienstverlening in gevaar.

Het programma Veilige Publieke Taak (VPT) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) richt zich op het verminderen van het aantal voorvallen van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak (Onderwijs, Rijk, openbaarbestuur, gemeenten, openbaar vervoer, sociale zekerheid, veiligheid/justitie, woningcorporaties en zorg).

Hoe is deze taak bij de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) gekomen?

Het ministerie van BZK heeft de VRHM verzocht om VPT regio te worden. Het Dagelijks Bestuur heeft ingestemd met dit verzoek. Sinds medio 2014 is de heer M. Schoenmaker, burgemeester van Gouda, voor dit onderwerp als bestuurlijk portefeuillehouder aangewezen.

Doel van de VPT aanpak in Hollands Midden.

Het doel van Veilige Publieke Taak aanpak is VPT actief onder de aandacht brengen van de samenwerkingspartners zodat zij instrumenten hebben om binnen hun eigen organisaties het aantal voorvallen van agressie en geweld te verminderen.

Wie zijn de samenwerkingspartners?

De deelnemers aan de VPT aanpak VRHM zijn de deelnemers van de Veiligheidsregio, aangevuld met het Openbaar Ministerie, woningbouwcorporaties, openbaar vervoer, het Groene Hart Ziekenhuis, een intergemeentelijke sociale dienst, GGZ instellingen en de Sociale/Wijk Teams.

Hoe ziet de aanpak er uit?

Om veilig werken binnen organisaties goed te kunnen in- en doorvoeren is het noodzakelijk dat er steun vanuit de top van de organisatie is. Alle eindverantwoordelijken voor veilig werken binnen de deelnemende organisaties zijn op de hoogte van de aanpak en werkwijze. Daarnaast zijn er ook VPT-ambassadeurs, kopstukken van een branche, die de aanpak ook onderschrijven en zo hier en daar een duwtje in de goede richting kunnen geven als dat nodig is. Het 'echte werk' vindt plaats in de Join the Club bijeenkomsten, waar uitvoerende en beleidsmedewerkers de VPT maatregelen bespreken en aan de hand van best practices kijken waar we van elkaar kunnen leren en wat overgenomen kan worden en wat gebruikt kan worden binnen de eigen organisatie.

Welke instrumenten zijn er aangereikt?

De VPT maatregelen (zie: <http://www.agressievrijwerk.nl/voorbereiden/inhoud/maatregelen-vpt>) zijn in een aantal Join the Club-sessies behandeld, best practices zijn aan de orde geweest en relevante documenten zijn gedeeld. De VPT maatregelen zijn de basis voor een effectieve aanpak. Daarnaast is duidelijk geworden dat er een "organisatie" nodig is die verantwoordelijk is voor implementatie, uitvoering, toezicht en aanscherping van het VPT-beleid. In grote steden (bijv. Den Haag) zijn soms aparte bureautjes opgericht, in kleinere gemeenten zijn het vaak collega's die VPT als taak er bij doen (conform de BedrijfsHulpVerlening methode).

Steun vanuit de top.

Zorg voor blijvende steun van uit de top is eveneens een noodzakelijke voorwaarde om VPT binnen de eigen organisatie in en uit te voeren. De top van de gemeentelijke deelnemers is een aantal keren in dit traject bijgepraat. De laatste keer was dat via de mail en ging over de stand van zaken van de VPT aanpak in Midden Holland, de Leidraad Veilig bestuur werd aangeboden en er werd aandacht gevraagd voor de campagne "wees duidelijk over agressie".

De andere kant van de VPT medaille.

Met het invoeren van de VPT maatregelen wordt geïnvesteerd in de organisatie van de preventie tegen agressie. Maar het is ook belangrijk te bezien hoe klanten tegemoet getreden worden. De Join the Clubleden hebben dan ook een bijeenkomst kunnen volgen over hospitality. Niet alleen de invoering van de VPT maatregelen maar ook het investeren in een "gastvrije organisatie" voorkomt agressie en geweld tegen medewerkers.

Als zaken goed op orde zijn en de Leidraad veilig bestuur gebruikt wordt, heeft dit een positieve invloed op de integriteit van de organisatie (Minister Plasterk heeft op 14 maart alle burgemeesters aangeschreven met een "divers VPT aanbod", o.a. de leidraad veilig bestuur). Door het invoeren van de maatregelen en het trainen hoe agressie en geweld kunnen worden voorkomen, zijn medewerkers, bestuurders en de hele organisatie minder vatbaar voor manipulatie door derden.

Samengevat: om VPT maatregelen succesvol in te voeren, of het eigen beleid aan te scherpen, is een organisatie nodig die dit doet en er op toeziet, is steun vanuit de top noodzakelijk en moet er geïnvesteerd worden in de hospitality van de organisatie.

Hoe verder?

Er is nog een activiteit die nog ingepland moet worden: VPT en de Sociale Teams. Het onderdeel VPT en Sociale Teams betreft het vastleggen van afspraken hoe om te gaan met agressieve cliënten die doorgeschoven worden naar andere zorgaanbieders.

Tussentijds gerealiseerd.

Om te bezien waar binnen een organisatie VPT knelpunten liggen en hoe die opgelost kunnen worden, bezoekt de projectleider de Join the Club deelnemers. Samen wordt gekeken waar behoefte aan is. De huisbezoeken zijn najaar 2015 gestart. Alle deelnemers zijn telefonisch benaderd. Degenen die na twee keer bellen niet gereageerd hebben, hebben in januari 2016 een mail gekregen met het verzoek contact met de projectleider op te nemen (op verzoek wordt maatwerk geleverd). In het kader van "De week van de VPT" is op 13 april, in samenwerking met OM, "VPT Den Haag" en "VPT VHRM", het "proces van berechten" nogmaals voor beide VPT regio's aan de orde geweest. In de bijeenkomst met OOV medewerkers en de Join the Club contactpersonen van de gemeenten op 16 juni worden de overeenkomsten en raakvlakken tussen VPT en OOV behandeld.

VPT en de asielketen.

In toenemende mate is de asielproblematiek in het nieuws. Waar met name de kwestie rondom het wel of niet huisvesten van asielzoekers de aandacht krijgt, is "VPT en de asielketen" een op dit moment braak liggend terrein. Het openbare orde probleem speelt zich voornamelijk "op straat" af; de VPT problematiek speelt zich "binnen" af. Het openbare orde probleem is een verantwoordelijkheid voor de burgemeesters, het VPT probleem kent verschillende verantwoordelijken met ieder een eigen insteek en intensiteit van aanpak. Duidelijk is wel dat eenduidige en heldere VPT verantwoordelijkheden in de asielketen de veiligheid van alle medewerkers en vrijwilligers ten goede komen en een gunstig effect kunnen hebben op het openbare orde probleem.

In een aantal gesprekken met het COA zijn de samenwerkingsmogelijkheden bekeken. De intentie is besproken om tot een pilot te komen waar de samenwerkingspartners in de hele asielketen hun VPT beleid op elkaar gaan afstemmen. Omdat de projectleider het aantal VPT uren per week gaat verminderen, is een inzet tot het eind van het jaar mogelijk.

De opdrachtgever, het ministerie van BZK, is gepolst over de scope wijziging en de consequenties van deze verandering. De veranderingen betreffen: een vermindering in uren (geen 20 maar 8-12 uur per week, de website "agressievrij werk" gebruiken als kennisbron in plaats van zelf een kennisbron opzetten en beheren).

Het Dagelijks Bestuur vraagt de projectleider een afrondingsdocument op te stellen waarin de initiatieven geborgd worden. Het afrondingsdocument kan dan worden overgedragen aan de gemeenten en andere participanten van de Join the Club bijeenkomsten. De politie zal monitoren of VPT-maatregelen van invloed zijn op de bereidheid tot aangifte.

4. Bijlagen

VPT activiteiten 2015 VRHM, rapportage t.b.v. het ministerie van BZK

VPT activiteiten 2015 Veiligheidsregio Hollands Midden (februari '16)

Join the Club

Kern van de aanpak zijn de Join de Club bijeenkomsten waar de VPT maatregelen worden behandeld en ervaringen en best practices worden uitgewisseld. Op dit moment zijn alle VPT maatregelen behandeld.

-Join the Club 15 januari: Aangifte doen

Een bijeenkomst waar de politie en het OM de deelnemers meenamen in het proces van aangifte doen. Een van de eindresultaten was dat de deelnemers nu bij zowel de politie als bij het OM contactpersonen hebben.

- Join the Club 21 mei: Hospitality

Hospitality is de andere kant van de VPT medaille. Waar de VPT maatregelen een reactie op agressie is, is hospitality gericht op preventie van agressie. Het bleek dat ook de maatregelen die het Groene Hart Ziekenhuis genomen heeft voor een deel goed toepasbaar zijn binnen andere organisaties.

- Join the Club 10 september: Nazorg en verhaal halen op de dader

Een door scholieren (6 VWO) verzorgde presentatie over nazorg en praktijkervaringen van Gouda maakte inzichtelijk dat goede nazorg voor zowel persoon als organisatie een hoop narigheid kan voorkomen. De presentatie van het OM gaf zicht op de complexe wijze waarop verhaal te halen is. Ook voor dit onderwerp hebben de deelnemers nu een contactpersoon bij het OM.

- Join the Club 17 november Extra bijeenkomst over GIR ism VPT regio Utrecht

Op initiatief van VPT projectleider Utrecht is er een gezamenlijke GIR bijeenkomst georganiseerd die gemeenten nogmaals wijzen op het belang van goed registreren.

Specials

Specials zijn een á twee grote bijeenkomsten waar op gecombineerde wijze de VPT maatregelen aan een aparte doelgroep wordt aangeboden.

-Sociale Teams, Wijkteams 20 februari en 17 april

In twee bijeenkomsten is geïnventariseerd wat deze teams het meeste nodig hadden en hoe ze deze elementen het beste en makkelijkste konden implementeren in de eigen organisatie (normstellen, checklist veilig op huisbezoek, hospitality en andere nuttige links en info).

-Woningbouwcorporaties 5 oktober, afgeblazen

Na aanvankelijk het GHZ te hebben benaderd (vonden het niet het juiste moment) is WonenCentraal uit Alphen aan den Rijn benaderd. In samenwerking is een heel programma opgezet. Na twee uitnodigingen (een door de burgemeester van Gouda, en een zeer gerichte door de bestuurder van WonenCentraal) is uiteindelijk besloten dat 16 deelnemers toch te weinig was om een hele ochtend te besteden aan VPT en woningbouwcorporaties.

VPT groep op LinkedIn

Op LinkedIn is in het najaar van 2015 een VPT groep in het leven geroepen waar nieuws en interessante artikelen gedeeld kunnen worden

Ambassadeursbijeenkomst 28 oktober, wegen te veel afzeggingen verplaatst naar 4 februari 2016!

Op 4 februari worden de ambassadeurs bijgepraat over de stand van zaken van het VPT project in de Veiligheidsregio Hollands Midden. Daarnaast geven de ambassadeurs aan wat zij gedaan hebben om VPT in hun organisatie en branche te promoten en wat ze daar nog aan gaan doen.

“Huisbezoeken”

Om te bezien waar binnen een organisatie VPT knelpunten liggen en hoe die opgelost kunnen worden, bezoekt de projectleider de Join the Club deelnemers. Samen wordt gekeken waar behoefte aan is. De huisbezoeken zijn najaar 2015 gestart en loopt door tot in 2016.

Nieuwsbrief sponsors, 30 november

In deze Nieuwsbrief is de stand van zaken met betrekking tot het VPT programma binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden aan de orde geweest, is de leidraad Veilig Bestuur actief onder de

aandacht gebracht en is aandacht gevraagd voor de campagne “Wees duidelijk over Agressie”. De Join the Club leden hebben deze Nieuwsbrief eveneens ontvangen.

Vestiging AZC in Gouda 15 oktober gestart

In een aantal gesprekken met het COA zijn de samenwerkingsmogelijkheden bekeken. Er is afgesproken om tot een pilot te komen waar het AZC, de gemeente Gouda en de samenwerkingspartners hun VPT beleid op elkaar gaan afstemmen.

Activiteiten binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden

Diverse keren is aangesloten op activiteiten die regulier binnen de Veiligheidsregio georganiseerd worden. Bij bijeenkomsten van burgemeesters en gemeentesecretarissen is diverse keren met diverse onderwerpen aandacht geschonken aan VPT. Er zijn ook berichten geplaatst in de digitale VR HM-krant.

Symposium “Geweld tegen hulpverleners”

Op 19 januari 2016 heeft de VPT projectleider een bijdrage geleverd aan het symposium ‘Geweld tegen hulpverleners’. Boodschap was: voer de VPT maatregelen in, zorg voor een organisatie die de maatregelen invoert en op de uitwerking toe ziet en organiseer steun vanuit de top van de organisatie.

Te plannen:

- Join the Club

Integratie VPT en OOV

In een te organiseren bijeenkomst met OOV medewerkers en de Join the Club contactpersonen van de gemeenten wordt een aparte bijeenkomst georganiseerd over de overeenkomsten en raakvlakken tussen VPT en OOV.